

K O H T A L O N V U O S I 1939.

Silloin oli kaunis kesä.Oli työtä ja rahaa ja kaikki oli halpaa ostaa. Ihmiset elivät onnen ja tyytyväisyyden aikaa,ainakin Laihian Jokisalossa.

Elokuulla sitten alkoi Taivaan rannoille nousta synkkiä pilviä ja ne saivat silloin ihmisten ajatukset jotain aavistelemaan.Viikot vierivät kuukaudet kuluivat.Euroopan rauhantila alkoi horjua.Suomen kohtalo vyöryi hiljalleen kuvaan mukaan,mutta hartaasti elätettiin toiveita,että maamme pysyisi myrskyjen ulkopuolella.Mutta jännityksen vallassa elettiin syyskesä,ja yditettiin saada syystöitä loppuun suoritetuksi pahimman varalle, jos sattuisi tulla vaikka lähtö jonnekin.

12.10.1939 Tumma päivä.

Silloin oli harvinaisen usvainen syysaamu,oli kuin surun ja murheen mustaama koko päivän.Edellisiltana oli tullut määräys jo osalle Laihian miehiä lähteä ensimmäisinä ylimääräisiin kertausharjoituksiin,joista jo ennakolta oli osattu uumoilla.Niin minäkin sitten lähdin naapurini Uno Kalistajan kanssa matkaan lokakuun 12 päivän aamulla.

Kävelymatkamme Jokisaloon koululle oli noin 3 km ja vaikka askeleemme olivatkin reippaita nuotemiesten askeleita,-niin ajatukset olivat synkät.Ne hapuili mennyttä nuoren miehen elämää.Nuorta avioliittoa- ja nyt oli kaikki jätettävä taakse muutamassa tunnissa.Se oli totuus,sanoin matkan puolella välissä Kalistajalle,näin sitä mennään kahden vierekkäin,-mutta tullaanko takaisin ja koska tullaan?Tähän vastasi Uno Kalistaja:En minä ainakaan tuu.En ainakaan elävänä.Sillä tämä on viimeinen matkani tällä tiellä.Sua minä en tiedä tuletko sinä takaisin,vain oman kohtaloni tiedän varmasti.

Hetken kuluttua jatkoin puhettani,että tämä tumma sumuinen aamukin ottaa kuin osaa murheeseemme.Niin kai se on,sanoi Uno Kalistaja.Sitten hiljaisina jatkoimme matkaa kokoontumis paikkaan,Saloniemen tienhaaraan koulun lähelle.Siihen meitä ensi lähtiöitä kerääntyi 10,miestä,Jaakko Viiala jäi meistä kirkolle ottamaan ohjeita SK,eskunnasta Hevosten määräyksistä matkaan ,sillä määräys koski Hevosiakin.M,Myllymäen kuorma-auto tuli sen kyytissä oli Jokikylän ja Kasinkylän miehiä 16,ottivat meidätkin kyytiinsä, Autoa ajoi Yrjö Ranta,vauhti oli hurja,naisilta itku tuli kun tien vieripelloilta katseli kun meitä vietiin,hekin aavistivat tilanteen vakavuuden.Laihian kirkolle pysähdyttiin,kysyttiin miksi ajoit niin kovasti,ajattelin annan pojille hyvän kyytin,taisi olla monelle viimeinen kyyti siviilissä.Kirkonkylän kauposta miehet ostivat vähän matkavarusteita siirryttiin sitten Laihian asemalle,siellä meitä oli kokoontunut liki 200,miestä,mielialat alkoivat vilkastua kun oli isompi porukka,ja arvailuja tehtiin siitä minne mennään.Juna tuli Vaasasta ja veimeidät Seinäjoelle.Siellä meidät purkattiin,junasta.

Seinäjoella majoituttiin Ojalan ja Ketolan taloihin, täällä alkoi selvitä että Laihian miehistä koostuu konekiväärikomppania 1kkk, ja kompp.päälliköksi tuli kapt.Lauri Vihantola Lapualta, mies jonka useimmat meistä tunsivat jo aikaisemmin, Konekiväärikomppanian vahvuus oli tuolloin yht.157 miestä ja joukkueen johtajiksi tulivst perustamisvaiheessa vänr.Penttilä, 1joukkue vänr, Reino Lehtonen, 11joukkue. Ja vänr. (nyk.majuri) Matti Ristiluoma, 111 joukkue sekä kompp. Väapeliksi J.B.Jussilan. Lisäksi kaikki toiset saivat omat paikkansa ja tehtävänsä ja on syytä mainita, että kolme ensiksi mainittua lukuunottamatta olivat Laihian poikia.

Viivymme Seinäjoella viikon ajan, jouduin heti viljavaraston katolle, it. vartioon konekiväärin kanssa, ja käsky esikunnasta että ampua kaikki koneet alas jotka tulevat ampuma etäisyydelle. Se oli käsky, jota ihmettelin ja sanoin kavereilleni tästä vielä puhutaan, niinkuin sedän isoosta nenästä. Seuraavana päivänä tuli Lentäjä Kapteeni Breemer, tarkastamaan ilmatorjunta vartiotamme satuin olemaan itse vartiovuorossa tein ilmoituksen Kapt. Breemenille vartio tehtävistäni, no minkälaisia koneita te ammutte jos tulee lähelle? Herra Kapt. joka konet mäkehen joka vain lähelle tulee! Ei saatana pojat! Kuka teidän sellaisen käskyn on antanut! Esikunnasta kaksi nuorta miestä, mikä niiden nimi, en minä tiedä, tämä on virheellinen käsky, jos näin toimitaan silloin putoaa omatkin koneet, minkälaiset tunnusmerkit ovat venäläisissä koneissa, punainen tähti sanoin minä, entäs suomalaisessa? hakaristi, hyvä on kyllä näyttää tietävän sanoi Kapt. Breemer. Tähti koneita vain sitten ammutte jos niitä tulee, selvä on sanoin! Kapt. Breemer sanoi menevänsä eskuntaan antamaan nuuskaa pojillen puutteellisista ohjeista. Enhän minä omia koneita olisi ampunut jos niitä olisi sattunut lentämään, mutta oli hyvä huomauttaa silloin kun se teppii. Kohta tulikin eskunnasta samat miehet komentonsa korjaamaan ja toivat puhelimen vartioon, ja lupasivat antaa puhelimella tiedot liikkuvista koneista Siitä se asia selvis. Viivymme Seinäjoella jonkun päivän ja tänä aikana täydennettiin varusteita, joita tosin ei kaikille riittänyt muuta kuin tuntolevy ja kokaarti.

Ennen lähtöä rykmentti JR 23 kokoontui Seinäjoen todille katselmusta varten missä rykmentin komentaja eversti Matti Laurila puhui joukoille, oli lyhyt hartaushetki ja jo samana päivänä 19.10.1939 tapahtui lastaus junaan ja matka kohti tuntematonta alkoi. IT.konekivääri laitettiin avovaunun lattialle ratapölliin päälle ilmavaaraa varten suojaamaan kuljetusta, olin ensimmäinen mies matkalle lähdeäessä tulen johtueessa, kovat piipussa.

Juna pysähtyi sitten pitemmäksi aikaa Savonlinnassa ja purkaminen tapahtui Inkilän asemalla, mistä matka jatkui marssien Kaukolan pitäjän halki Räisälän Unnunkoskelle.

Tuo marssi oli erikoisen raskas, sillä hevosemme tottumattomina mäkisiin maastoihin tahtoivat uupua matkalla, ja miehet joutuivat jatkuvasti työntämään raskaita ajoneuvoja mäkien päälle. - Ajoneuvoissa oli aseistuksen lisäksi myös runsaasti Laihialta lastattuja elintarvikkeita, jauhoja ym. mitkä sitten myöhemmässä vaiheessa jaettiin hyvässä sovussa naapurikomppanian kanssa. Ennen lähtöä komppanian päälliköt tarkastivat miesten kunnan ja varusteet ja siellä miesjoukossa on vakavinakin hetkinä huumori tallella, mitä kuvaa seuraava tapaus. Siellä rivissä toisten mukana seisoo mies päätään pitempi muita, selkäreppu selässä täynnä tavaraa, tarkastaja pysähtyy miehen kohdalle ja huomaa takapuolen päällä repun nauhoissa roikkuvan pienen hiirenpyydyksen. Hän kysyy mieheltä: Mikäs tuo on? Ja vastaus tulee empimättä: "Herra kapiteeni kuuluu vihulainen yrittävän hөөkivaunuilla rajan yli ja pitää viedä sinne loukku". - Huumorilla voidaan vakavinakin hetkinä usein tilanne pelastaa ja matka kohti itää, kohti surullisen kuuluisaa Taipaleenjokea alkoi.

Väsyneinä joukot saapuivat Unnunkoskelle, missä majoituttiin Olkkosen, Laukkanen ja Pärssisen taloihin. Se oli vuorokauden marssi, meidät otettiin siellä ystävällisesti vastaan, mutta ihmetystä meissä herätti se, että taloihin ei ollut oikeastaan minkäänlaisia teitä. - Työvoimaa oli nyt omasta takaa tehtiin ensi töiksi taloihin kunnan tiet, tehtiin linnoitustöitä ja vapaa-aikoina tutustuttiin aseisiin ja pidettiin oppitunteja niiden toiminnasta. Kuunneltiin radio uutiset tarkoin, lähetettiin kirjeitä kotiseudulle. Uskoimme YH:n pian loppuvan, että joukot pian kotiutetaan.

Jälleen saimme kuitenkin marssikäskyn ja nyt siirryttiin Pyhäjärvelle, missä majoituttiin eri taloihin. - Vielä tässäkin vaiheessa uskoimme rauhanomaiseen ratkaisuun.

Marraskuun 30 p:nä herättiin kuitenkin synkkään todellisuuteen, käydyt neuvottelut eivät sittenkään olleet johtaneet tulokseen, viholliskoneet lensivät suurena laivueena ylitsemme kohti Helsingiä. - Idän taivasta valaisivat valtavat tulen loimut, kuului kaukainen tykkien jylinä ja tällöin vasta lopullisesti tiesimme, että toiveet rauhallisesta ratkaisusta olivat kariutuneet. On vaikea kuvata Suomalaisen sotilaan tunteita tuona päivänä, tiesimme siellä rajalla olevan omia aseveljiämme ottamassa vastaan teräsmyrskyä ja kohta on myös meidänkin vuoro. - Tilanne kehittyi sitten nopeasti, tuli käsky siviiliväen evakoinnista, naisväki lähti ajamaan karjaa ja talot tyhjennettiin. Karjalan kansan evakkotie oli jälleen alkanut.

Mieleeni ovat lähtemättömästi jääneet talon vanhan isännän sanat, hänen luovuttaessaan käyttöömmä oman hevoseensa: "Pitäkää hyvä huoli hevosestani, itse en enää milloinkaan palaa näille maisemille.

Elettiin vakavia hetkiä ja joulukuun 6p:nä Suomen itsenäisyyden vuosipäivänä oli tullut käsky valmistautua marssille, tiedettiin mitä tuo käsky merkitsi, mutta mitään vastaväitteitä ei kuulunut ja joukot järjestäytyivät kalustoineen ja kaikkine varusteineen lähtöä varten. Ilalla KL:21, lastattiin lkkk miehet ja aseet ammuksineen autoihin ja niin lähdettiin lumipyryiseen yön pimeyteen, vihollinen yditti Taipaleenjoella murtaa, sinne piti joutuin saada konekivääriä. Jalkaväkijähevos kolonnat tulivat perässä marssien hyvin joutuisasti, hämärillä valoilla autot ajoivat, laulua ei saanut kuulua. Vakoilu oli vilkkaassa toiminnassa kulkutiemme varsilla, vilkkulamput vilkuttivat puitten takaa menoamme ottaen selvää mitä me ollaan, vakoilu oli kovasti toiminnassa niillä seuduilla, kyllä niitä saatiin kiinnikkiin niin ainakin kerrottiin. Saavuimme mäntykankaan laitaan jossa pysähdyimme ja purkasimme autot pystytimme teltat, mutta kohta lähdettiin matkaan uudestaan, ehkä vakoilu vaaran takia, sillä vakoojia liikkui joka puolella ja oli oltava äärimmäisen varovaisia. -Matkaa jatkettiin edelleen ja lopuksi leiriydyttiin ns. telttakyliin, missä kuitenkin saatiin välittömästi krh. tulta sekä samalla esimakua siitä, mitä jatkossa odotti. Muitten Laihian miesten mukana sitten aikanaan oltiin vihollista vastassa Taipaleessa, jossa koettiin se, mitä sota todella on, kun se käydään ylivoimaista vihollista vastaan. Mutta jossa myös veljeshenki koetaan parhaimmillaan.

Jo joulukuun 9p:nä komppaniamme ensimmäiset miehet saivat antaa kalleimpansa tämän maan puolesta ja sen jälkeen suruviesti toisensa jälkeen lähti kotiseudulle, mutta Taipale kesti ja sen puolustajat joutuivat yötä päivää taistelemaan ylivoimaista vihollista ja kovaa pakkasta vastaan. Tulokoon tässä mainituksi, että pakkasta oli jatkuvasti yli 40 astetta ja paleltumisen vaara oli suuri, monelta meni osa varpaita ainiaaksi.

Eteläpohjalaisen eversti Laurilan rykmentti JR.23 vuorotteli etulinjassa keskipohjalaisen JR.19 kanssa. -Taipaleen miehet muistavat aina tukikohdat Linnakangas-Terentilä, Mustaoja ym. Ne olivat todellisia tulihelvetiä, paikkoja joissa ei nukuttu ja siellä oli kuulo- ja näköaistit jännitettävä äärimmilleen.

Aina välillä kuitenkin päästiin hetkeksi Putkinotkon korsulle lepäämään, mutta sieltäkin tuli usein hälyytys vastaiskuihin, kun vihollinen oli murtautunut johonkin asemeimme. -Asemat vallattiin aina takaisin ja Taipaleen lohko ei talvisodan aikana vetäydytty tuumaakaan taaksepäin. Sen puolustus leveys oli 8, km. vähän ylikin, Taipaleen joki ei mikään iso joki ole mutta sen ylitys vaati vihollisen hengen. Senhän myönsi vihollinen itsekin.

Olin linja vuorossa 16, p:nä: Taipaleen jokisuulla Laatokan rannassa, silloin olin vähällä menettää pääni. En tiennyt että vihollisella oli pikatykki talon vintillä joen takana, tähyilin sinne kiikarilla, linssit kiilsi auringossa sieltä tuli pikatykin ammus heti pääni viereen mäntyyn, ja repii männyn pahasti, verin heti pääni pois kyykyin monttuun, toinen kranu tuli justiin mistä olin tähystänyt, se olisi vienyt pään jos siitä olisin vielä siikannut. Olin sen jälkeen varovainen, se oli paikka monista johon vain pimeän aikaan voi vartion vaihtaa. Kyllä siihen tuli rautaa monelta suuntaa 2, tunnin ajan että piilos piti olla, Jouluaamuna tulimme samasta pesäkkeestä Linnäkankaan korsulle söimme Yrjö Rannan kanssa, menimme laverille nukkumaan kun yö oli valvottu niin oli uni hyvää. Juuri uneen pääsimme niin tuli kranuja korsumme katolle ja seiiniin, lyhty korsussa sammui korvat alkoivat soida, hiekka varisi korsun katosta, silmät suu ja korvat olivat täynnä hiekkaa meillä molemmilla, kyllä unet katosi heti, tuli naaman siivous kiireinen meille molemmillen. Tapanina sattui osumat toiseen korsuun siinä ei ollut kestänyt katto, vaan luhistui korsu kasaan, tappiot oli suudet kuoli ja haavoittui toista kymmentä jurvan ja Laihian miestä. Vihollinen ei säästänyt ammuksia niitä kun sillä riitti, niin tilanne jatkui päivästä toiseen. Vihollinen teki Taipaleessa 100 päivän aikana 300 sataa hyökkäystä, eli 3, hyökkäystä vuorokaudessa, Alpo Reinikaisen kirjan mukaan Vihollinen ampui talvisodan Taipaleen taisteluissa 60,000-65,000 tuhatta kranaattia päivässä, kun suomalaiset ampuivat 100, päivän aikana 55,000. ^{Tuh.} kranaattia, suuri on ero, meikäläisillä ei ollut kranuja se oli meille miehistömenetystä siinäkin suhteessa. On sanottu että Taipaleenjoella talvisodassa käytiin maailman suurin tykistö taistelu. Tuli Tammikuu aikanaan, olin Kaarneojan tukikohdassa, siellä meinas oma pikatykin mies ampua minut vihollisena olin oudosti puettuna, vanha pieni mantteli reuhkana päälläni köyden pätkä yönä tulini vähän kumarassa lumisten vesojen seasta juoksuhaudaa kohden, tunnus sana, kuului komento, ja mies kivääri suorana minua kohden, pidin sen leikinä, mies kysyi uudestaan, tähtäsi minua, raippa-ryssä! Minä sanoin, älä vain ammu! se on meidän miehiä! Huutivat pojat hädissään, no ooksä ryssä vai Suomalainen? Suomalainen minä olen! No voi piru, vähältä piti jotten sua ampunut. Mies lähti heti korsulle ja oli sanonut meinasin tehdä elämäni suurimman virheen, ampua oman miehen. Seuraavana päivänä sain kuumeen, jouduin sairaalaan kuume nousi yli 40, astetta, olin jo vähän sekain, 8, pv: olin sairaalassa kuume oli ohi, sain 8, vk: loman käydä kotona perheeni luona joka oli minulle iloinen asia, toivuin ja palasin takaisin Taipaleen taisteluihin 27, pv: Tammikuuta. Tammikuun taistelut olivat joulukuun taisteluista vähän hiljaisemmat. Mutta täyttä sotaa silti sekin oli. Kyllä silti henkensä kaupaksi sai jos ei varonut, henki kultaansa, eikä sekään aina auttanut.

Niin se vuosikin vaihtui kovalla ryminällä 1940. Jatkuvilla taisteluilla, oli lepo vuorossa rakennettu miehistö suoja korsuja, ei enää tukka jäänyt telttakankaaseen kiinni kuin alku vaiheessa kävi monelle.

Helmikuulla 1940, taistelut kiihtyi Taipaleessa kiivaimmilleen vihollinen oli saanut vereksiä voimia, lentopommitukset lisääntyivät, hyökkäys vaunut olivat vilkkaassa toiminnassa ydittivät murtaa linjojamme, mutta hyökkäykset torjuttiin. Laihian konekivääri komppania kuului JR:23:n 1 patalijoonaan jonka komentajana toimi kapt: Myöhemmin everstiluutnantti Veikko Vallas, kunnioitettu mies, samoin kapt: Lauri Vihantola, komppaniamme päällikkö. Taistelujen aikana lkkk alistettiin aina Isonkyrön Vähänkyrön ja Jurvan jalkaväki komppanijoihin, lepo aikana oltiin omana komppaniana. Tilanne tiedot oli Taipaleesta niukat, vihollisen tykistön sul-kutuli linjojemme taakse esti lehtimiesten linjoiltamme päivän uutisten saan-nin. Tavallinen tiedoitus pariossa, vihollinen höökki Taipaleessa hyökkäys torjuttu.

Vihollinen käytti hyväkseen kaikkia konsteja, Terenttilän kankaalla vihollinen oli puussa, ja johti sieltä tykistö tultaan tarkkaan, päivän aikaan kun näki meikäläisten liikkeitä, ja kun pysähtyi niin heti tuli kranuja paikallen, ja myös tappioita. Viestin miehet oli vetänyt puhelin tapsia samalla kankaalla, ja huomasivat vihollisen petäjänlatvassa, pudottivat paukulla miehen mäkeen, siihen loppui sen miehen tulenjohto. Kaarneojalla palaneen Pärssisen talon torniin oli hiipinyt vi-hollinen ja ampui sieltä, haavoitti 3 miestä, ennenkuin kuin huomattiin, ja nuohooja pudotettiin, ja vielä joku seuraavakin, putoas alas tornin päältä.

Vihollinen oli herkkä ampumaan mitä näki, päivällä ampui tyhjää lakkia mättään-päähän, pimeällä hehkuvaa palavaa savuketta kannon päässä, tai palavaa heinä haa-siota Kaarneojan suolla. Näin tahallisesti vihollisella ammutettiin harhaan.

Raaka oli venäläinen toveriaankin kohtaan, Terenttilän suolla oli kaksi miestä taluttanut toveriaan taistelu-linjojemme eteen, ja olivat köyttäneet sotilaansa käsistä suo-petäjään kiinni, ehkä meikäläisten ammuttavaksi. Mutta sidottua mies-tä ei meikäläiset olleet ampuneet, sehän oli siinä tilanteessa avuton. Vaan ne kak-si tuojaa oli kaatunut. Yön aikana sidottu mies oli poistettu männystä.

Samalla suolla haavoittunut vihollinen huuti koko päivän apua, apua ei tullut, päivän aikana, Josef Staliinin nimeä huuti mies usein, kuulin minäkin sen huudon. Illan tullen valitus hiljalleen vaikenä ja lakkasi kuulumasta, kai hän paleltui. Vihollisen kaatuneita näkyi samalla suolla kasoittain, lumisare petti entisiä kaatuneita kun uusia tuli entisten kasojen päälle.

Helmikuun puolivälin jälkeen oli luvassa JR:23 päästä pitempään lepoon, ja Hel-singin posliini poikain JR:62 vaihtua tilallen. En ollut enää Taipaleessa kun JR:23 oli lähtenyt lepoon, ja JR:62 oli ottanut linjat vastaan Taipaleessa, 18 p, Helmikuuta 1940. Olin jo silloin matkalla saidas junassa haavoittuneena yli 500

sadan haavoituneen aseveljeni kanssa kohti Kristiinan Sots:10 kymmeneen. Mutta uudet miehet eivät arvanneet Taipaleen kovuutta, taistelu kokemus heiltä vielä puuttui, ja vihollinen hyökkäsi Terenttilän ja Mustaojan tuki kohtia vas-taan, otti Terenttilän niemen haltuunsa ja osan Mustaojan tukikohdasta, niin jou-tui JR:23, men 1 patalj: pyörtämään meno matkaltaan Vilkkalan kylästä, ja tule-maan avuksi Posliini pojillen, ja yhdessä tekemään vastaisku vihollisen valtaa-miin Terenttilän ja Mustaojan tukikohtiin. 18 päivän illan hämärässä siirtyivät JR:23, ja JR:62, miehet lähelle vihollista, ja pimeän tullen hyökkäsivät vihollis-en miehittämiin tukikohtiin, ja valtasivat tukikohdat takaisin viholliselta. Ja puhdistivat aamuun mennessä takaisin vallatut tukikohdat. Vihollisen tappiot ~~suudet~~ Satoja kaatuneita ja haavoittuneita. Sota-saalis 34, konekivääriä, kevyttä a-setta ammuksia, ja puhelimia, myös kymmeniä vankeja. Omiakin tappioita myös tuli, 19, pv: Aamuna vihollinen uusi hyökkäyksensä samoja tukikohtia vastaan, mutta lyö-tiin ~~takaisin~~ verisesti takaisin, ja niin tilanne alkoi vähän rauhoittua Taipa-leessa. 20, pv: Helmikuuta JR:23, lähti Taipaleesta lepoon Pyhäjärvelle, ja JR:19, ja JR:62 jäivät yhdessä puolustukseen Taipaleenjoelle. Ja olivat siellä sodan loppuun asti,

Oli helmikuun 14 päivä ja olin Mustaojalla tukikohta viitosessa. Kirkas pakkaspäivä. Vihollinen alkoi vyöryä kohti asemiamme. Neljä panssarivaunua etunenässä. Suksien päällä panssarilevyt suojanaan eteni kohti asemiamme vihollisarmeija. Meikäläisiä oli asemissa kaksi konekivääriä, joilla 5 miestä. Konekiväärit oli 75 metrin välein. Siinä sitä minunkin kukaan oli vain tasaisella kankaalla, vailla minkäänlaista näkö ja tulisuoja. Mutta niin siitä vain ammuttiin puolin ja toisin, että konekivääri kuumeni amunnasta niin, että lukko ja piippu ei enää tahtonut luistaa vaan ne yritti sulaa kuumuudesta. Siinä kun häärin kontallaan konekiväärini takana, sain vihollisen hyökkäysvaunusta suihkun rintaani, joka heitti minut selin tähtiä lukemaan. Ryhmänjohtajamme Armas Ristilä sai reiän oikeaan korvanlehteensä. Tähystäjänä toiminut Toivo Mäkynen oli vähän meistä oikealla ja säilyi haavoittumatta.

Hengitys oli hetken vaikeata. Nousin istumaan ja yritin vielä ampua konekiväärillä, mutta se ei enää toiminut, mutta ei toiminut enää mieskään, koska voimani loppuivat.

Lähdin ryömimään lähellä olevaan lentopommin kuoppaan. Siellä oli Kuortaneen lääkintämiehiä. Pääsin kuoppaan hiestä märkänä ja sain siellä ensiavun. Haavani sidottiin. Lääkintämiehiltä sain kuumaa kahvia, joka piristi minua paljon.

Hetkestä sikaisemmin olin samassa pommikuopassa laulanut: Ville istuu itse sen konetykin päällä ja tykkijullit kuuntelee sen jehovansa ääntä. Lääkintämiehet olivat ihmetelleet tätä laulamista ja kyselleet ryhmänjohtajaltamme, että onko tuo mies vähän tärähtänyt, kun täällä tuollaisia laulaa?

Kuortanelaisen lääkintämiehen saattamana pääsin pois linjoilta ja sillä aikaa kun hän saattoi minut taaksepäön, oli monttuun josta lähdin tullut täysosuma ja koko porukka oli siinä menettänyt henkensä.

Sota Taipaleessa osaltani päättyi tähän. Ja kun sitten omasta pyynnöstäni 3.5.-40 jolloin suinkaan vielä ollut terve, pääsin lähtemään siviiliin Sotasaidalasta. Oli kirkas kevätpäivä, aurinko paistoi ja linnut lauloivat. Vaikka sota olikin päättynyt ankariin rauhanehtoihin, oli mieliala iloinen.

Saavuun junalla Laihian asemalle. Siellä oli minua naapurini Aaron Kalistaja vastaanottamassa. Hiljainen oli asemanseutu. Juttua meillä kovasti riitti kotimatalla, kun naapurini hevosen kyytissä kotiin palattiin. Kun sitten tultiin kotikylän tielle sille kohdalle, jossa kyytimieheni pojalle Uno Kalistajalle oli matkalle lähdeäessä lausunut, että näin sitä yhdessä mennään vierekkäin, mutta miten palataan. Tähän silloin kaverini mainitsi, että hän ei ainakaan palaa, mutta sitä hän ei tiennyt palaanko minä. Näin olikin tapahtunut. Kierros oli tehty. Uno Kalistaja oli kaatunut 16.2.-40. Eri matkaa tultiin ja eri tavalla tultiin kun kierros oli päättynyt. Talvisota oli päättynyt. Jotain olen ehkä unhoitanut; Mutta taru Taipaleen virran unhoitu ei.

JKK / 275 / 1982

R

Syrjä Lauri
44890 Kojola

Ts 1939-40

Taipaleenjoki

JR 23

7 liuskaa

Valokuvia (palautuskuoret)

(nimi kuoressa no 274)

palautettu 20.4.

Lukenut:

H

12.4.82 MR

20.4.82 SPG

Keskiarvo:

7

Kohtalon vuosi 1939

AIKAKAUSLEHTI

**KANSA
TAISTELI**

-miehet kertovat

Toimitus: Töölönkatu 35 B 1 b, Helsinki 26